FRITIDSMAGASINET

CARAVAN

500-ÅRSFIRANDE
I STRÄNGNÄS

MODELLNYHET
LMC TANDERO

CARAVAN CLUB OF SWEDEN

BBQ-grill med
LASSE BORNÖ

PLÖTSLIGT BRANN DET

VI FYLLER 65 ÅR

TID FÖR VANDRING

ÅRGÅNG 65 • **#2** 2023

SVERIGES STÖRSTA MAGASIN OM MOBIL FRITID

trafik
teknik
trygghet

Trafikolycka

I Sverige inträffar ett stort antal trafikolyckor varje år. Många av dem blir aldrig ett fall för statistiken vilket innebär att det är svårt att få fram en exakt siffra. Oavsett detta innebär dessa olyckor många gånger ett stort personligt lidande och materiella skador.

TEXT: **MATS BERNDTZON**
FOTO: **JEPPE GUSTAFSSON, KZENON, SKT STUDIO /SHUTTERSTOCK**

Att utvärdera trafikolyckor och inte minst dess konsekvenser är angeläget för samhällsutvecklingen och dess invånare.

Antalet dödade och svårt skadade har sjunkit på senare år. Vad det kan bero på är inte helt enkelt att bedöma. Sannolikt har incitament som pandemin med mer hemarbete, ökade bränslepriser, förbättrade vägstrukturer och säkrare fordon bidragit till olycksutvecklingen.

Det finns mycket statistik att hämta från olika håll men några generella saker kan man utläsa.

Flest omkomna i personbilar

Majoriteten av omkomna är hittills skyddade trafikanter det vill säga de har färdats i personbil, lastbil eller buss. I denna grupp utgör de som färdats i personbil den största delen. När det gäller antalet omkomna oskyddade trafikanter utgör motorcyklister och gående de största trafikantgrupperna, även om antalet cyklister inte utgör en försumbar del.

En av tre över 65

Enligt statistiken för 2020 utgjorde denna kategori väl en tredjedel. Resten fördelades mellan barn, unga vuxna och lite äldre vuxna.

Statistiken redovisar att männen utgör en stor del av de olycksdrabbade. 2020 utgjorde männen 77% av de omkomna enligt Trafikanalys.

Riskgrupper

Unga vuxna och äldre är riskgrupper
Ett sätt att beräkna risk i vägtrafiken är att relatera antal omkomna i en viss åldersgrupp till dess antal i befolkningen. Beräknat på detta sätt är risken att omkomma i vägtrafiken störst för de allra äldsta (75 år och äldre) följt av unga vuxna (18–24 år).

Eftersom risken varierar mycket över enstaka år har beräkningen gjort som ett genomsnitt för de senaste 10 åren.

Det var lite inledande statistik om trafikolyckor, för den som vill finns mängder av statistik framtaget av försäkringsbolag, organisationer och inte minst gjorts av Trafikanalys som får sina uppdrag av regeringen.

Om olyckan är framme...

I Trafikförordningen skriver man tydligt vad en vägtrafikant har för skyldigheter.

TrF 2 kap 8 § En trafikant som med eller utan egen skuld haft del i en trafikolycka ska stanna kvar på platsen. I mån av förmåga ska trafikanten hjälpa skadade och medverka till de åtgärder som olyckan skäligen föranleder. På begäran av någon annan, som haft del i olyckan eller vars egendom skadats vid olyckan, ska trafikanten uppge namn och adress samt lämna upplysningar om händelsen.

(utdrag ur Trafikförordning (1998:1276)

Så kan vi bidra

Polisen skriver på sin hemsida om hur man som allmänhet kan hjälpa till vid trafikolyckor – se "Vid Olycka" här till höger.

Utifrån dessa råd från Polisen kan vi i varje enskilt fall bidra på olika sätt. Kanske är vi sjukvårdskunniga, gjort iakttagelser som kan vara av värde, eller larmat 112. Låt polisen bedöma om det du sett är av värde och svara noga på SOS-operatörens frågor. Då har du bidragit mycket.

Tänk också på den inledande meningen i lagtexten **"En trafikant som med eller utan egen skuld haft del i en trafikolycka ska stanna kvar på platsen"**. Om man inte följer denna del av regeln finns straffbestämmelser.

Integriteten värnas

Polisens uppgift är att värna om den personliga integriteten för alla inblandade parter och deras anhöriga, undvika att förbipasserande får se något obehagligt samt visa respekt för de som råkat illa ut och deras anhöriga.

Som allmänhet bör du tänka på vad du eventuellt fotograferar, filmar eller berättar för andra så att detta inte orsakar onödig skada för de inblandade. Har du filmat eller fotograferat, kan du ta kontakt med polisen för att överföra film och bilder till dem.

Om du själv är inblandad i en trafikolycka har du som trafikant vissa skyldigheter. Det spelar ingen roll om det är du som orsakat olyckan eller om du endast är vittne, du har fortfarande skyldigheter:

Stanna kvar: Du ska alltid stanna kvar på olycksplatsen och hjälpa till efter bästa förmåga.

Lämna uppgifter: Du måste alltid lämna dina uppgifter om namn, adress och upplysningar om händelsen till inblandade parter.

Flytta fordon: Fordon som utgör hinder eller fara för andra trafikanter ska flyttas så snart som möjligt. Om någon skadats svårt eller omkommit i olyckan får du endast flytta på fordon ifall de utgör fara för annan trafik.

Kontakta polisen: Om någon har skadats (och skadan inte är obetydlig) eller omkommit ska du kontakta polisen, 112, så snart som möjligt.

Vid skada av egendom: Om du skadat någon annans egendom, till exempel på en parkeringsplats, ska du i första hand kontakta ägaren. Om du inte kan få tag på ägaren ska du kontakta polisen.

Vid skada av trafikanordning: Har du kört på och skadat ett vägmärke eller annan trafikanordning ska du i första hand försöka återställa det skadade. Går inte detta ska du märka ut platsen och kontakta polisen.

Dokumentera: Fotografera och filma. På detta sätt kan du få med många viktiga omständigheter som läget på olycksplatsen, väder osv. Skriv ner dina iakttagelser, efterfråga vittnen om sådana finns, utbyt adress, telefonnummer, e-post etc. Är du osäker på motpartens identitet, ring polisen, fotografera eventuella handlingar som denne presenterar.

Försäkringsbolag: Tag kontakt med ditt försäkringsbolag så snart som möjligt, de ska bistå dig med hjälp och stöd i din situation. De hjälper dig utifrån de försäkringsvillkor som du har i din försäkring.

Avslutningsvis bör fokus läggas på att undvika olyckor, detta kan vi exempelvis göra genom vårt körsätt, köra utvilade, inte köra påverkade av alkohol eller annat exempelvis; medicin samt ha en god ordning på våra fritidsfordon. ■

VID OLYCKA

- Stanna bara om du tror att du kan bidra med något. Är det redan folk på plats, kan du köra vidare – såvida du inte har specialistkunskaper inom läkarvård.
- Parkera din egen bil så säkert som möjligt. Se till att du inte själv riskerar att bli påkörd eller stoppar upp trafiken.
- Larma 112.
- Varna andra med varningsblinkers och liknande, så att de inte kör in i olyckan.
- Ta reda på hur du kan hjälpa till. Finns det några skadade? Chockade människor har en tendens att vandra iväg in i skogen eller ut på vägen. Försök att hjälpa dem.
- Försök att skapa dig en god överblick. Vad är det som har hänt? Var har detta hänt? Hur många bilar är inblandade? Hur många är skadade? Rapportera detta till räddningspersonalen vid tillfälle.
- Lyssna till vad räddningspersonalen säger och håll dig undan om så behövs

Källa: polisen.se

trafik
teknik
trygghet

Ställ frågor kring Mobil fritid!

Gasol. El. Kablar. Markiser. Teknikkörning. Backkameror. Toalettömining. Kylskåp. Rengöring av tankar. Däck. Brandskydd.

– Det finns inga dumma frågor och ämnen. Vi är med i Caravan Club och i Caravan Club finns Caravanandan. I Caravanandan finns klubbkompisar och de fina orden – ”hjälpa till”.

GASOLGRILLEN

Missa inte att kontrollera gasolslangen på din gasolgrill.

Läs gärna av på gasolslangens markering. Är den till åren kommen är det dags att byta ut den.

Läsa gärna artikeln om gasol i Fritidsmagasinet nr 1 2023.

– För allas vår säkerhets skull.

A PERSON

Hej. På gatan där vi bor har någon satt upp dessa skyltar.
Jag och min granne har nu tvistat om vem som tolkar kombinationen rätt. Jag hävdar att man visst får stå på denna gata utan att betala över helgen, (röda siffror) medan min granne hävdar att då är det P-förbud. Hur är det egentligen? Vem av oss har rätt?
A Person

ARNE SVARAR: Ni har nog tyvärr fel båda två. Så här är det. Du få parkera mot avgift men bara mellan 8–17 på vardagar. 8–14 på dag före helgdag (vanligtvis lördag). 8–13 på helgdagar (vanligtvis söndag). Övriga tider gäller P-förbud. Om det i stället varit bara en tilläggstavla med samma text hade det varit fri parkering övrig tid.

LENNART ALMÉR

Finns det regler med stöd i lagen som rör gasolutrustning i husvagn, avseende kontroll, täthet, provtryckning, läckage m.m. när man bor på camping? Tydligen kan vem som helst kontrollera gasolutrustningen i en husvagn om man bara har kunskapen, kan en campingägare kräva kontroll protokoll för att jag som gäst skall få bo där?

Har hört att campingen kan neka tillträde till campingen om det inte finns kontrollprotokoll, likaså om det finns fungerande gasolutrustning, men att man inte använder den på campingen. Tacksam för svar.

BJÖRN SVARAR: Det finns idag varken lagrum eller myndighetskrav på att gasolanläggningar i fritidsfordon måste vara täthetsprovade och funktionsgodkända annat än av fordonstillverkaren i samband med producerandet av fordonet. Som ägare av ett fritidsfordon är man dock alltid ansvarig för att gasolanläggningen över tid förblir säker. Finns tillräcklig kunskap hos husvagns- eller husbilsägaren är det idag inget som hindrar att ägaren själv kontrollerar anläggningen vad beträffar säkerhet och täthet.

För att inte riskera att hamna i en trovärdighetskonflikt om gasolanläggningen är korrekt kontrollerad så väljer dock de allra flesta ägare av fritidsfordon att anlita extern tjänst, oftast ett företag, som till vardags jobbar med gasolanläggningar i fritidsfordon och har den utrustning som erfordras för att utföra kontrollen på ett fackmannamässigt sätt.

En campingägare har dock alltid rätt att av de egna campinggästerna, vanligtvis säsongsgäster, begära någon form av bevis för att gasolanläggningen är täthetsprovad och befunnits vara tät vid provtillfället som ett led i det lokala säkerhetsarbetet.

Var gränsen går när en gasolanläggning inte används och därmed eventuellt inte skulle behöva täthetsprovas till exempel. om gasolflaska inte finns tillgänglig eller om flaskan inte är ansluten till systemet under vistelsen på campingen är upp till campingägaren själv att avgöra.

I GENERELLA ANVISNINGAR FÖR SÄKERHET och TRIVSEL PÅ CARAVAN CLUB OF SWEDEN (CC) FRITIDSANLÄGGNINGAR står följande:
8. Medlems säsongsuppställt fritidsfordon skall gasoltestas årligen. Vid fel på gasolanläggningen ska felet åtgärdas omgående.
Under tiden får inte gasolanläggningen användas. Endast två gasolflaskor på max 11 kg vardera, får förvaras i respektive fritidsfordon och per uppställningsplats. Om fritidsanläggning begär att gasolen skall vara testad, om du kommer som gäst, bör detta framgå på fritidsanläggningens hemsida.

Frågor

Har du en fråga eller något du vill veta mer om inom trafik, teknik eller trygghet?
Ställ din fråga på vår webbsida
www.caravanclub.se/fragor

Arne Björklund

Johan Dali

Börje Svärdström

Jan-Ove “Joe” Eriksson

Mats Berndtzon

Björn Söderberg

Frågor besvaras av våra kunniga personer i vår teknik-, trafik- och trygghetskommitté. Svaren kan ges i Fritidsmagasinet Caravan, på vår webbsida och i sociala medier. Alla frågor kommer kanske inte att kunna behandlas och är det av karaktären att svaret redan finns i Camping- och trafiksäkerhetsguiden eller i vår campingskolas avsnitt kan kommitten anse att frågan redan är besvarad.